

Fischer Ernő 80 Kiállítás, 1994
Szeged, Móra Múzeum Horváth Mihály utcai Képtár
Műhelybeszélgetés a Képtárban

3. rész

Eszmélkedés; a tárgytól a tárgyig

Beszélgető társak: Fischer Ernő, Aranyi Sándor, Szuromi Pál, Tandi Lajos

Maga a videofelvétel teljes tömörséggel a logikai vonalat ábrázolta. Milyen formában láttam a magam eszmélkedését alkotóként, emberként, pedagógusként, festőként. Ez egy hosszú folyamat. Rengeteg energiamennyiség, rengeteg meditáció, bizonyos értelemben olvasottság, követni a század fizikai és egyéb problematikáját legalább is addig a szintig, amíg egy általában intelligens embernek a világképet ki kell alakítani, feltéve, ha bele vesszük a festőt is, mint intelligens embert, aki követi a dolgokat. Saját eszmélkedésének a dinamikájában a problémák tömege egyre jobban torlódik és a felvetett problémák menthetetlenül kényszerítik arra, hogy foglalkozzon a világban ténylegesen jelentkező dolgokkal, problémákkal. A világot nyitottá kell tenni. Tudniillik a festő általában véve szépen megtanulja a csendéletet lefesteni, örül neki, aztán ötven évig csendéletet fest. Aztán imitt-amott javít rajta, aztán megpróbálja lazábban, egy kicsit dinamikusabban, vagy így, vagy úgy festeni, de az a csendélet az emberről, a világról és a világnak a filozófiai problémáiról nem mond semmit, vagy legalább is csak nagyon keveset. Itt kezdődik – és itt adok választ arra, hogy – ez a fajta eszmélkedési folyamat kényszeríti az embert arra, hogy eljusson a tárgytól a tárgyig. A korábban megértett tárgytól (kis váza, kis tulipán, kis virág) eljusson a tárgyig, ami majd 20-30 év múlva fog neki jelentkezni, amelyik már képes lesz ténylegesen hordozni, egy szimbolikus jelrendszert, információ megterhelésével teszi le már a tárgynak a szimbolikus megformálásához szükséges vonal, folt és színértéket, úgy, hogy azok ugyan még bizonyos értelemben hasonlítanak a tárgyra, de csak már szimbolikusan. Tehát áttételes értelemben lesz tárgy és ebben az áttételes értelemben a tárgy már menthetetlenül elhagyja a tárgynak, a tárgyi anyagi valóságát és lassú lépésekben veszi át a létben azokat a fontosabb értékeket, amiket mi a lét dinamikájának, a lét ritmusának, az embernek ebben a létben elfoglalt helyére valamilyen értelemben jelzést adó formációkba mennek át. Vagyis most már a csendéletnek hordoznia kell létfilozófiát. Ez a létfilozófia pedig már az idő. Ennek a csendéletnek engem már ki kell emelnie „a mindennaposság sodrából”, egy olyan csendéletnek kell lenni, ami nekem minden nap új arculatával fog megjelenni, ahol végeredményben elképzelhető az, hogy a csendélet az embernek nem csak a természet viruló formáját fogja mutatni, hanem az embernek örömét vagy esetleg egy nagyon komoly tragédiáját is képviseli.

Egy kép mindig struktúra-rendszer, egy épített, architektonikus rendszer. Ennek a rendszernek mindig szellemi rendszerbe kell tudni átmenni. Ez elindul egy anyagi rendszerből és el kell tudnia jutni egy szellemi rendszerbe.

Leírta és szerkesztette: Szigyártó Gyöngyi

Budapest, 2020 május